

Europeizace azylového práva

Abstrakt

Obsah této diplomové práce je zaměřen na vývoj azylové politiky Evropské unie, jakožto nejmladší, ale nejrychleji se rozvíjející unijní politiky. Vzhledem k tomu, že oblast azylového práva je velmi ovlivněna pronikáním unijní legislativy do vnitrostátních právních řádů členských států, je možné tuto právní oblast označit jako silně europeizovanou. Práce si klade za cíl dokumentovat proces europeizace azylového práva skrze budování regionálního subsystému ochrany uprchlíků v evropském prostoru, nazývaného Společný evropský azylový systém, zkráceně SEAS. Diplomová práce je rozdělena na úvod, sedm kapitol a závěr. První kapitola osvětluje jednotlivé základní pojmy, se kterými práce pracuje, a zároveň vyzdvihuje nutnost nahlížet na oblast azylového práva prizmatem tří vrstev, které se navzájem prolínají, ovlivňují a doplňují. Těmito vrstvami je rozuměno právo mezinárodní, unijní a vnitrostátní. Z tohoto důvodu jsou uvedeny hlavní mezinárodně právní pilíře, které podpírají unijní azylové *acquis*. Následující kapitoly se již věnují samotnému pojmu Společného evropského azylového systému a azylové politice EU. Snaží se tak podchytit základní koncepční myšlenky, které stály za potřebou vybudování tohoto systému. Vzhledem k tomu, že SEAS byl budován progresivně po etapách, kapitoly čtyři až sedm kopírují jednotlivé fáze jeho budování. Za posledních třicet let se azylová politika EU vyvinula od pouhé spolupráce států na mezivládní úrovni až v oblast plně integrovanou do společného právního rámce Evropské unie, která má stále narůstající sklony dále prohlubovat již dosaženou úroveň harmonizace azylových pravidel. A to jak v oblasti práva hmotného, tak procesního. Diplomová práce je zakončena kapitolou, jež reflektuje aktuální snahy o přijetí již třetí komplexní reformy SEAS skrze představený Nový pakt o migraci a azylu. Tento legislativní balíček byl dalším tématem českého předsednictví v Radě EU v druhé polovině roku 2022. Kromě teoretické analýzy nejdůležitějších legislativních nástrojů tvořících unijní azylové *acquis*, se diplomová práce zaměřuje i na stránku praktickou. Zde se věnuje příkladům, jak některé uváděné právní instrumenty již byly v evropském prostoru využity v praxi, a to v reakci na migrační krize. Stejně tak upozorňuje na vliv judikatury SDEU a ESLP. Závěrem práce reflektuje vývojové tendence evropské azylové sekundární legislativy směrem do budoucna. Především si všímá snah o dosažení vyššího stupně integrace prostřednictvím nahrazování směrnic nařízeními.